



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 820/2019
08.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Станоје Филиповић, адвокат из ..., против тужених Града Лозница, кога заступа Градско правобранилаштво у Лозници и ББ из ..., ради утврђења права својине на непокретности, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4389/18 од 14.11.2018. године, у седници већа одржаној 08.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4389/18 од 14.11.2018. године.

ОДБИЈА се као неоснован захтев туженог Града Лознице за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 628/17 од 15.03.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је тужилац власник $\frac{1}{4}$ дела кат.парц. ..., кат.парц. ..., кат.парц. ..., кат.парц.... и кат.парц. ..., све у потесу „...“ КО ..., у површинама које су наведене у том ставу изреке и да су тужени Град Лозница и ББ дужни трпети упис наведеног права. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени да признају и трпе да је тужилац власник изграђеног стамбеног објекта, по означеном решењу о одобрењу градње објекта Општинског комитета за урбанизам Лозница од 30.10.1985. године, на кат. парцели број ... из листа непокретности број ... КО Ставом трећим изреке, обавезан је тужени Град Лозница да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 125.800,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, а преко тога за разлику до траженог износа захтев за накнаду трошкова поступка је одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4389/18 од 14.11.2018. године, одбијена је жалба тужиоца, а усвојена жалба туженог Града Лознице, па је наведена првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев за утврђење да је тужилац власник у $\frac{1}{4}$ дела на парцелама наведеним у ставу 1. изреке првостепене пресуде и да тужени трпе упис тог права; обавезан је тужилац да туженом Граду

Лозница накнади трошкове поступка у износу од 72.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а наведена првостепена пресуда у делу којим је тужбени захтев одбијен је потврђена. Обавезан је тужилац да туженом Граду Лозница накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 24.000,00 динара.

Против наведене правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено, преко пуномоћника адвоката, изјавио ревизију. Навео је да ревизију изјављује због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а да уједно изјављује и посебну ревизију којом предлаже примену члана 404. став 1. ЗПП јер сматра да је потребно да се размотре правна питања од општег интереса и правна питања у интересу равноправности грађана, као и ради уједначавања судске праксе и новог тумачења права.

Тужени Град Лозница је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду којом је у целости одбијен својински тужбени захтев тужиоца, применом члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14 и 87/18). У ситуацији одлучивања о редовној ревизији као дозвољеној, искључено је одлучивање путем испитивања услова за изјављивање посебне ревизије.

Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се у ревизији указује, није предвиђена као ревизијски разлог чланом 407. став 1. ЗПП. Ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 6, 8, 10. и 11. овог закона, под условом да су истицане и у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП. У конкретном случају, нема ни прекорачења тужбеног захтева учињеног у поступку пред другостепеним судом. Другостепени суд је одлучио о жалби, тако што је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и за донету одлуку изнео правне разлоге у односу на које ревизија није основана. Наводи ревизије у вези са чињеницама не уживају значај, имајући у виду да је чланом 407. став 2. ЗПП изричито прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је са ВВ закључио два уговора о купопродаји, уговор од 10.02.1985. године и уговор од 10.06.1985. године, уз оверене потписе код суда, а за део пољопривредног земљишта кат. парц. ... КО ... која је тада имала површину 20а 32м². Предмет ове купопродаје био је део на крају наведене парцеле до асфалтног пута, површине 5 ари, реални део парцеле који је у уговору исказан као сувласнички удео у ¼. Преостали део парцеле је купио покојни ГГ, отац овде туженог ББ, исказан као сувласнички удео у ¾ дела. Непокретност кат. парц. ... од 20а 32м купци су парцелисали, тако да новоформиране парцеле имају површину: кат. парц. ... површину 1 а 39 м², кат. парц. ... површину 3а 80 м², кат. парц. ... површину 4а 54 м², кат. парц. ... површину 5а 06 м² и кат. парц. ... површину 5а 53 м².

Тужилац је ступио у посед и држао посед пољопривредног земљишта новоформиране кат. парц. ... од 5а 53 м², на тој парцели је изградио викендицу, с прибављеним одобрењем за градњу од 30.10.1985. године и у катастру био уписан као држалац управо те непокретности. Објектат викендице коју је тужилац изградио више не постоји, срушен је од стране новог купца коме је тужилац продао непокретност у 2011. години. У 1989. години у Катастру непокретности брисан је упис тужиоца као држаоца предметне непокретности. Актуелно, у листу непокретности број ... КО ... као власници пет парцела обухваћених тужбом уписани су ВВ у $\frac{1}{4}$ дела и тужени ББ у $\frac{3}{4}$ дела. Утврђене су чињенице да ВВ, продавац по уговорима из 1985. године, била је лице у потпуности лишено пословне способности по судском решењу од 23.03.1982. године, стављена под старатељство решењем Центра за социјални рад у Ваљеву од 01.12.1982. године. Она је преминула ...1985. године, наследника није имала. По решењу Општинског суда у Ваљеву О. 879/85 од 29.06.1989. године, донетом у оставинском поступку иза пок. ВВ из ..., кат. парц. број ... КО ... као заоставштина без наследника предаје се Општини Лозница.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за утврђење сувласничког удела тужиоца у $\frac{1}{4}$ дела на парцелама обухваћеним тужбеним захтевом, уз схватање да су испуњени услови из члана 28. став 2. и 4. Закона о основама својинскоправних односа, јер је тужилац по основу законитог и савесног одржаја постао власник непокретности, а одбио захтев за утврђење да је тужилац власник стамбеног објекта на кат. парц. ... из разлога што предметни објектат више не постоји.

Другостепени суд није прихватио становиште првостепеног суда, уз оцену о ништавости уговора закљученог са лицем потпуно лишеним пословне способности у смислу члана 103. став 1. ЗОО, непостојању пуноважног правног основа за стицање права својине на страни тужиоца, некомплетној пасивној легитимацији, те уз схватање да се одржајем не може стећи право својине на идеалном делу непокретности, па да тужбени захтев онако како је постављен није могао бити усвојен све и да су испуњени законски услови за стицање својине путем одржаја. Тај суд је подржао разлоге првостепеног суда за одбијајућу одлуку о делу захтева који се односи на тражено утврђење права својине на објекту који је порушен.

По налажењу Врховног касационог суда ревизија тужиоца није основана у наводима да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право.

Ревизијски суд указује да је другостепени суд овлашћен да цени правилност примене материјалног права од стране првостепеног суда и да датим разлозима за своју одлуку изнесе другачији правни закључак, заснован на утврђеном чињеничном стању које у питање није доведено. У овој правној ствари, правилно је примењено материјално право када је правноснажном пресудом одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено утврђење права својине тужиоца у $\frac{1}{4}$ дела на свим парцелама насталим деобом некадашње кат. парц. ... у укупној површини 20а 32 м² у КО ..., у чињеничној ситуацији да је тужилац реалан део купио, у посед ступио, на отцепљеном делу као кат. парц. ... био евидентиран као држалац, а објектат који је на тој парцели изградио услед рушења престао је да постоји и не може представљати предмет утврђења права својине. Предмет куповине био је реалан део некадашње парцеле која је имала већу површину. То је део који је после цепања добио подознаку као новоформирана кат. парц. ..., по површини одговарајућа оној која је наведена као

предмет купопродаје. Тачно је, као што другостепени суд наводи, да у смислу члана 28. својина путем одржаја не може се стећи на идеалном делу непокретности, него само на реалном делу, и то на конкретној парцели насталој деобом, под условом да је држалац био савестан.

Неоснован је навод ревизије којим се оспорава изнето становиште другостепеног суда. Ово из разлога што је одржај начин стицања права својине на основу државине која има одређене квалитете и која је трајала законом одређено време. Закон о основама својинскоправних односа државину дефинише као фактичку власт на ствари која постоји независно од тога да ли држалац поседује какво право на тој ствари коју држи или не. По основу државине дела непокретности својина одржајем се може стећи само на том реалном делу непокретности, под условима прописаним чланом 28. наведеног закона. Како је тужбени захтев тужиоца усмерен на утврђење права власништва на $\frac{1}{4}$ идеалног дела парцела, што би значило вршење права власништва на целим непокретностима у сразмерном уделу, то је правилан закључак другостепеног суда да овако постављен тужбени захтев тужиоца свакако је неоснован. Правилан је и закључак о неоснованости захтева за утврђење права својине на објекту. Према члану 47. став 1. Закона о основама својинско правних односа, право својине престаје пропашћу ствари. Престанак постојања објекта повлачи уједно и престанак самог субјективног права, па и права својине као субјективног права. Ови разлози су довољни за оцену о неоснованости како тужбеног захтева, тако и ревизије тужиоца.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану.

На основу члана 165. став 1. ЗПП, ревизијски суд је одлучио о трошковима насталим у поступку поводом ревизије, одбијањем захтева туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, који није био нужан. На терет противне стране, досуђени могу бити само они трошкови који су били потребни ради вођења парнице. Ту карактеристику нема одговор на ревизију дат од стране заступника туженог.

Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић